

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет
Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Рівень вищої освіти	Другий рівень
Спеціальність: освітня програма	

Затверджено рішенням Ради з якості

_____
Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

_____
Стогова Ольга
Володимирівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Янішевська Катерина Дмитрівна

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Бондаренко Ольга Сергіївна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Основи кримінального права
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства
Розробник(и)	Янішевська Катерина Дмитрівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів протягом 3-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 32 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 16 год. практичних занять), 118 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для всіх освітніх програм
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань стосовно теоретичних засад кримінального правопорушення, його складу, призначення покарання та кваліфікації окремих кримінальних правопорушень.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Модуль 1

Тема 1 Тема 1 Поняття, предмет, завдання і система кримінального права. Поняття та структура закону України про кримінальну відповідальність.

Кримінальне право як галузь права: поняття та ознаки. Предмет і метод правового регулювання кримінального права. Завдання КК та функції кримінального права. Принципи кримінального права. Принцип індивідуальної відповідальності. Принципи відповідальності за наявності вини та суб'єктивного ставлення у провину. Неприпустимість подвійного звинувачення. Принципи справедливості, законності, гендерної рівності, спрямованості на захист прав та свобод людини, верховенства права. Структура (система) Кримінального кодексу України. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі. Принципи чинності закону України про кримінальну відповідальність у часі. Час вчинення різних видів кримінального правопорушення. Набрання та втрата чинності законом України про кримінальну відповідальність. Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Види законів України про кримінальну відповідальність, які мають зворотну дію і не мають зворотної дії. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі. Екстрадиція. Місце вчинення різних видів кримінальних правопорушень.

Тема 2 Тема 2 Вчення про кримінальне правопорушення та його склад.

Поняття та види кримінальних правопорушень. Ознаки кримінального правопорушення. Класифікація правопорушень. Поняття, елементи та ознаки складу кримінального правопорушення. Поняття складу кримінального правопорушення. Елементи складу кримінального правопорушення. Ознаки складу кримінального правопорушення та їх види. Види складів кримінальних правопорушень. Поняття об'єкта кримінального правопорушення та його ознаки. Предмет кримінального правопорушення. Поняття об'єктивної сторони. Ознаки об'єктивної сторони кримінального правопорушення та їх кримінально-правове значення. Суспільно небезпечне діяння. Дія та бездіяльність як форми суспільно небезпечного діяння. Поняття суспільно небезпечних наслідків. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням та наслідками. Поняття причинного зв'язку. Час, місце, обстановка, знаряддя, засоби, спосіб вчинення кримінального правопорушення. Поняття та ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Види суб'єктів кримінального правопорушення; спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Осудність та неосудність. Вчинення кримінального правопорушення у стані сп'яніння. Поняття та ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Вина та її форми. Відмінність прямого та непрямого умислу. Кримінально протиправна самовпевненість. Кримінально протиправна недбалість.

Тема 3 Тема 3 Стадії вчинення умисного кримінального правопорушення.

Поняття та види стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Поняття стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Види стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Закінчений кримінальне правопорушення. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Особливості визначення моменту закінчення окремих складів кримінальне правопорушення. Готування до кримінального правопорушення. Поняття та ознаки готування до кримінального правопорушення. Види готування до кримінального правопорушення. Відмінність готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення. Поняття та ознаки замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху на кримінальне правопорушення. Закінчений замах на кримінальне правопорушення. Незакінчений замах на кримінальне правопорушення. Відмінність замаху від готування до кримінального правопорушення.

Тема 4 Тема 4 Співучасть у кримінальному правопорушенні.

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні. Поняття співучасті Об'єктивні ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні. Суб'єктивні ознаки співучасті. Відмінність співучасті від причетності до кримінального правопорушення. Види співучасників кримінального правопорушення. Виконавець (співвиконавець) кримінального правопорушення. Організатор кримінального правопорушення. Підбурювач до вчинення кримінального правопорушення. Пособник кримінального правопорушення. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні. Група осіб. Група осіб за попередньою змовою. Організована група. Злочинна організація. Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Підстава кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення залежно від їх рольового розподілу.

Тема 5 Тема 5 Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Класифікація обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінального правопорушення. Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Класифікація видів звільнення від кримінальної відповідальності. Відмінність звільнення від кримінальної відповідальності від її виключення. Характеристика окремих видів звільнення від кримінальної відповідальності.

Тема 6 Тема 6 Вчення про покарання та його призначення. Звільнення від покарання.

Поняття та ознаки покарання. Мета покарання. Система покарань. Види покарань. Покарання, які можуть призначатися неповнолітнім. Основні та додаткові покарання. Особливості призначення основних та додаткових покарань. Загальні засади призначення покарання. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання. Спеціальні засади призначення покарання. Поняття звільнення від покарання та його відбування. Види звільнення від покарання та його відбування. Особливості звільнення від покарання та його відбування за корупційні кримінальні правопорушення. Характеристика видів звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.

Тема 7 Тема 7 Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Кримінальні правопорушення проти життя особи. Діяння у складі вбивства. Наслідки у складі вбивства. Кваліфіковані види умисного вбивства. Привілейовані види умисного вбивства. Посягання на життя окремих категорій осіб. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи. Поняття і види тілесних ушкоджень. Суспільно небезпечні діяння у складах тілесних ушкоджень. Наслідки у складах тяжких тілесних ушкоджень. Розлад здоров'я як ознака тілесних ушкоджень. Втрата працездатності як ознака тілесних ушкоджень. Відмінність побоїв від тілесних ушкоджень. Відмінність катування від тілесних ушкоджень та побоїв. Розмежування складів залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Розмежування складів згвалтування та сексуального насильства. Способи у складах згвалтування та сексуального насильства. Розмежування примушування до вступу в статевий зв'язок та згвалтування і сексуального насильства.

Тема 8 Тема 8 Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Військові кримінальні правопорушення

Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші Кримінальні правопорушення проти здоров'я населення Діяння у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту. Наслідки у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту. Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушень. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок зберігання військової таємниці. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Поняття, склад і види цього кримінального правопорушення. Кримінальні правопорушення, що порушують порядок несення військової служби на полі бою і в районі воєнних дій.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	використовувати різні способи виявлення, збирання, аналізу та узагальнення правової інформації під час вирішення практичних задач щодо криміналізації суспільно небезпечних діянь
PH2	інтерпретувати зміст правових норм національного права з питань кваліфікації кримінальних правопорушень
PH3	визначати характер та справедливість покарання обраного за конкретною справою
PH4	аналізувати тенденції юридичної практики та оцінювати їх з точки зору відповідності закону

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

CH1	Здатність аналізувати, оцінювати та об'єктивно інтерпретувати інформацію, робити обґрунтовані судження та вирішувати складні проблеми шляхом логічного обґрунтування та прийняття рішень на основі доказів (критичне мислення)
CH2	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
CH3	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
CH4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
CH5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
CH6	Здатність здійснювати безпечну діяльність.
CH7	Здатність сприймати зміни, швидко пристосовуватися до нових ситуацій і демонструвати стійкість перед лицем невизначеності та нових робочих вимог (адаптивність та гнучкість)

8. Види навчальних занять

Тема 1. Тема 1 Поняття, предмет, завдання і система кримінального права. Поняття та структура закону України про кримінальну відповідальність.

Лк1 "Поняття, предмет, завдання і система кримінального права. Поняття та структура закону України про кримінальну відповідальність." (денна)

Кримінальне право як галузь права: поняття та ознаки. Предмет і метод правового регулювання кримінального права. Завдання КК та функції кримінального права. Принципи кримінального права. Принцип індивідуальної відповідальності. Принципи відповідальності за наявності вини та суб'єктивного ставлення у провину. Неприпустимість подвійного звинувачення. Принципи справедливості, законності, гендерної рівності, спрямованості на захист прав та свобод людини, верховенства права. Структура (система) Кримінального кодексу України. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі. Принципи чинності закону України про кримінальну відповідальність у часі. Час вчинення різних видів кримінального правопорушення. Набрання та втрата чинності законом України про кримінальну відповідальність. Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Види законів України про кримінальну відповідальність, які мають зворотну дію і не мають зворотної дії. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі. Екстрадиція. Місце вчинення різних видів кримінальних правопорушень.

Пр1 "Поняття, предмет, завдання і система кримінального права. Поняття та структура закону України про кримінальну відповідальність." (денна)

Кримінальне право як галузь права: поняття та ознаки. Предмет і метод правового регулювання кримінального права. Завдання КК та функції кримінального права. Принципи кримінального права. Принцип індивідуальної відповідальності. Принципи відповідальності за наявності вини та суб'єктивного ставлення у провину. Неприпустимість подвійного звинувачення. Принципи справедливості, законності, гендерної рівності, спрямованості на захист прав та свобод людини, верховенства права. Структура (система) Кримінального кодексу України. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі. Принципи чинності закону України про кримінальну відповідальність у часі. Час вчинення різних видів кримінального правопорушення. Набрання та втрата чинності законом України про кримінальну відповідальність. Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Види законів України про кримінальну відповідальність, які мають зворотну дію і не мають зворотної дії. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі. Екстрадиція. Місце вчинення різних видів кримінальних правопорушень.

Тема 2. Тема 2 Вчення про кримінальне правопорушення та його склад.

Лк2 "Вчення про кримінальне правопорушення та його склад" (денна)

Структура (система) Кримінального кодексу України. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі. Принципи чинності закону України про кримінальну відповідальність у часі. Час вчинення різних видів кримінальних правопорушень. Набрання та втрата чинності законом України про кримінальну відповідальність. Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Види законів України про кримінальну відповідальність, які мають зворотну дію і не мають зворотної дії. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі. Екстрадиція. Місце вчинення різних видів кримінальних правопорушень. Територіальний принцип. Принцип громадянства. Реальний принцип. Універсальний принцип. Умови застосування видачі або передачі правопорушника.

Пр1 "Вчення про кримінальне правопорушення та його склад" (денна)

Структура (система) Кримінального кодексу України. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі. Принципи чинності закону України про кримінальну відповідальність у часі. Час вчинення різних видів кримінальних правопорушень. Набрання та втрата чинності законом України про кримінальну відповідальність. Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Види законів України про кримінальну відповідальність, які мають зворотню дію і не мають зворотної дії. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі. Екстрадиція. Місце вчинення різних видів кримінальних правопорушень. Територіальний принцип. Принцип громадянства. Реальний принцип. Універсальний принцип. Умови застосування видачі або передачі правопорушників.

Тема 3. Тема 3 Стадії вчинення умисного кримінального правопорушення.

Лк3 "Стадії вчинення умисного кримінального правопорушення." (денна)

Поняття та види стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Поняття стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Види стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Закінчений кримінальне правопорушення. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Особливості визначення моменту закінчення окремих складів кримінальних правопорушень. Готування до кримінального правопорушення. Поняття та ознаки готування до кримінального правопорушення. Види готування до кримінального правопорушення. Відмінність готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення. Поняття та ознаки замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху на кримінальне правопорушення. Закінчений замах на кримінальне правопорушення. Незакінчений замах на кримінальне правопорушення. Відмінність замаху від готування до кримінального правопорушення.

Пр3 "Стадії вчинення умисного кримінального правопорушення." (денна)

Поняття та види стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Поняття стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Види стадій вчинення умисного кримінального правопорушення. Закінчений кримінальне правопорушення. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Особливості визначення моменту закінчення окремих складів кримінальних правопорушень. Готування до кримінального правопорушення. Поняття та ознаки готування до кримінального правопорушення. Види готування до кримінального правопорушення. Відмінність готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення. Поняття та ознаки замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху на кримінальне правопорушення. Закінчений замах на кримінальне правопорушення. Незакінчений замах на кримінальне правопорушення. Відмінність замаху від готування до кримінального правопорушення.

Тема 4. Тема 4 Співучасть у кримінальному правопорушенні.

Лк4 "Співучасть у кримінальному правопорушенні" (денна)

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні. Поняття співучасті Об'єктивні ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні. Суб'єктивні ознаки співучасті. Відмінність співучасті від причетності до кримінального правопорушення. Види співучасників кримінального правопорушення. Виконавець (співвиконавець) кримінального правопорушення. Організатор кримінального правопорушення. Підбурювач до вчинення кримінального правопорушення. Пособник кримінального правопорушення. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні. Група осіб. Група осіб за попередньою змовою. Організована група. Злочинна організація. Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Підстава кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення залежно від їх рольового розподілу.

Пр4 "Співучасть у кримінальному правопорушенні." (денна)

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні. Поняття співучасті Об'єктивні ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні. Суб'єктивні ознаки співучасті. Відмінність співучасті від причетності до кримінального правопорушення. Види співучасників кримінального правопорушення. Виконавець (співвиконавець) кримінального правопорушення. Організатор кримінального правопорушення. Підбурювач до вчинення кримінального правопорушення. Пособник кримінального правопорушення. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні. Група осіб. Група осіб за попередньою змовою. Організована група. Злочинна організація. Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Підстава кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення залежно від їх рольового розподілу.

Тема 5. Тема 5 Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Лк5 "Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності." (денна)

Поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Класифікація обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінального правопорушення. Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Класифікація видів звільнення від кримінальної відповідальності. Відмінність звільнення від кримінальної відповідальності від її виключення. Характеристика окремих видів звільнення від кримінальної відповідальності.

Пр5 "Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності." (денна)

Поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Класифікація обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінального правопорушення. Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Класифікація видів звільнення від кримінальної відповідальності. Відмінність звільнення від кримінальної відповідальності від її виключення. Характеристика окремих видів звільнення від кримінальної відповідальності.

Тема 6. Тема 6 Вчення про покарання та його призначення. Звільнення від покарання.

Лк6 "Вчення про покарання та його призначення. Звільнення від покарання." (денна)

Поняття та ознаки покарання. Мета покарання. Система покарань. Види покарань. Покарання, які можуть призначатися неповнолітнім. Основні та додаткові покарання. Особливості призначення основних та додаткових покарань. Загальні засади призначення покарання. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання. Спеціальні засади призначення покарання. Поняття звільнення від покарання та його відбування. Види звільнення від покарання та його відбування. Особливості звільнення від покарання та його відбування за корупційні кримінальні правопорушення. Характеристика видів звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.

Пр6 "Вчення про покарання та його призначення. Звільнення від покарання." (денна)

Поняття та ознаки покарання. Мета покарання. Система покарань. Види покарань. Покарання, які можуть призначатися неповнолітнім. Основні та додаткові покарання. Особливості призначення основних та додаткових покарань. Загальні засади призначення покарання. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання. Спеціальні засади призначення покарання. Поняття звільнення від покарання та його відбування. Види звільнення від покарання та його відбування. Особливості звільнення від покарання та його відбування за корупційні кримінальні правопорушення. Характеристика видів звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання у зв'язку з втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.

Тема 7. Тема 7 Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Лк7 "Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи." (денна)

Кримінальні правопорушення проти життя особи. Діяння у складі вбивства. Наслідки у складі вбивства. Кваліфіковані види умисного вбивства. Привілейовані види умисного вбивства. Посягання на життя окремих категорій осіб. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи. Поняття і види тілесних ушкоджень. Суспільно небезпечні діяння у складах тілесних ушкоджень. Наслідки у складах тяжких тілесних ушкоджень. Розлад здоров'я як ознака тілесних ушкоджень. Втрата працездатності як ознака тілесних ушкоджень. Відмінність побоїв від тілесних ушкоджень. Відмінність катування від тілесних ушкоджень та побоїв. Розмежування складів залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Розмежування складів зґвалтування та сексуального насильства. Способи у складах зґвалтування та сексуального насильства. Розмежування примушування до вступу в статевий зв'язок та зґвалтування і сексуального насильства.

Пр7 "Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи." (денна)

Кримінальні правопорушення проти життя особи. Діяння у складі вбивства. Наслідки у складі вбивства. Кваліфіковані види умисного вбивства. Привілейовані види умисного вбивства. Посягання на життя окремих категорій осіб. Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи. Поняття і види тілесних ушкоджень. Суспільно небезпечні діяння у складах тілесних ушкоджень. Наслідки у складах тяжких тілесних ушкоджень. Розлад здоров'я як ознака тілесних ушкоджень. Втрата працездатності як ознака тілесних ушкоджень. Відмінність побоїв від тілесних ушкоджень. Відмінність катування від тілесних ушкоджень та побоїв. Розмежування складів залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Розмежування складів зґвалтування та сексуального насильства. Способи у складах зґвалтування та сексуального насильства. Розмежування примушування до вступу в статевий зв'язок та зґвалтування і сексуального насильства.

Тема 8. Тема 8 Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Військові кримінальні правопорушення

Лк8 "Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Військові кримінальні правопорушення" (денна)

Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші Кримінальні правопорушення проти здоров'я населення Діяння у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту. Наслідки у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту. Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушень. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок зберігання військової таємниці. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Поняття, склад і види цього кримінального правопорушення. Кримінальні правопорушення, що порушують порядок несення військової служби на полі бою і в районі воєнних дій.

Пр8 "Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Військові кримінальні правопорушення" (денна)

Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші Кримінальні правопорушення проти здоров'я населення Діяння у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту. Наслідки у складах кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації автомобільного транспорту. Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушень. Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок зберігання військової таємниці. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Поняття, склад і види цього кримінального правопорушення. Кримінальні правопорушення, що порушують порядок несення військової служби на полі бою і в районі воєнних дій.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Електронне навчання
МН3	Кейс-орієнтоване навчання
МН4	Самостійне навчання
МН5	Командно-орієнтоване навчання (TBL)

Лекції надають здобувачам освіти матеріали щодо основних положень основ кримінального права з різних точок зору, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1, РН 2, РН 3, РН 4). Лекції доповнюються практичними заняттями, що обов'язково включають у себе проблемні питання (проблемні семінари), навчальні дискусії та кейси, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 1, РН2, РН 3, РН 5). Проблемні семінари та кейси передбачають застосування законодавства у сфері кримінального права у практичній діяльності. (РН 1 та РН 3). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, практичних занять, а також робота в невеликих групах для командно-орієнтованого навчання, результати роботи в яких будуть представлені іншим групам, а потім проаналізовані та обговорені.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно- та кейс-орієнтованого навчання, знання та розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Лекції-дискусії
-----	-----------------

НД2	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД3	Підготовка мультимедійних презентацій
НД4	Підготовка до практичних занять
НД5	Робота над спільними документами

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	8	коментарі викладача
МФО2 Проміжне оцінювання виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформулювати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів, формує аналітичне мислення, самостійність у прийнятті рішення, комунікативні навички.	8	коментарі викладача

МФО3 Захист презентацій та рефератів	З метою поглиблення знань із дисципліни, прищеплення навичок самостійної роботи з літературою пропонується виконання індивідуальних творчих завдань у вигляді написання наукових рефератів за визначеною тематикою.	7	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних та практичних знань
МФО4 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за освітньою діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань.	протягом вивчення дисципліни	Консультування студентів щодо виконання завдань та їх перевірка
МФО5 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.	протягом вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначити оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Тестування на платформі МІХ	Перелік питань сформованих відповідно до тематики лекцій	8	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

МСО2 Звіт за результатами виконання практичних робіт	Виступи здобувачів освіти з метою висвітлення теоретичних питань та розв'язання практичних кейсів	8	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття
МСО3 Реферат (підготовка, презентація, захист)	Реферати виконуються на основі самостійного вивчення рекомендованої літератури і законодавства, перелік яких не обмежує ініціативи студента і його можливостей у використанні більш широкого кола наукових досліджень	7	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих теоретичних та практичних знань
МСО4 Складання комплексного модульного контролю	Метод ефективною перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Проводиться у формі тестування, яке дозволяє перевірити результати навчання протягом вивчення дисципліни, визначити рівень знань по завершенню дисципліни.	8	коментарі викладача
МСО5 Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	Підготовка до кейсу здійснюється з розподілом ролей в межах кейсу.	7	коментарі викладача

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
3 семестр	100 балів		
МСО1. Тестування на платформі MIX	8		

	8x1	8	Не передбачено	Ні
МСО2. Звіт за результатами виконання практичних робіт		16		
	8x2	16	Не передбачено	Ні
МСО3. Реферат (підготовка, презентація, захист)		20		
		20	Не передбачено	Ні
МСО4. Складання комплексного модульного контролю		40		
		40	Не передбачено	Ні
МСО5. Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)		16		
		16	Не передбачено	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі тестових та письмових опитувань, підготовки реферату, індивідуальних презентацій та колективних дискусій. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН4	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В. Я. Конопельського, В. О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с
2	Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. К. : Юрид. думка, 2018. 1316 с.
3	Сухонос В. В. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник. Суми .Університетська книга, 2018. 375 с.
4	Сухонос В. В. Кримінальне право України. Особлива частина. Суми. Університетська книга, 2020. 675 с.

5	Кримінальне право України. Частина 1 : конспект лекцій: навчально-методичний посібник для здобувачів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081«Право» / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П. Чернівці, 2022. 182с.
Допоміжна література	
6	Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін
7	Горох О.П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування : монографія / за наук. ред. А.А. Музики. Київ : Дакор, 2019. 676 с.
8	Колос М.І. Українське кримінальне право : походження, розвиток і сучасність : монографія. Київ : Освіта України, 2019. 833 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
9	Кримінальний кодекс України прийнятий 5 квітня 2001 р. URL. www.zakon.rada.gov.ua
10	Постанови пленуму ВСУ https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/postanovi_plenumu/

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Основи кримінального права»</p> <p>Ступінь вищої освіти Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл Спеціальність: освітня програма для всіх освітніх програм Рік навчання 2023 Семестр 3 семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Янішевська Катерина Дмитрівна
Контактна інформація викладача	k.yanishevaska@yur.sumdu.edu.ua
Час та місце проведення консультацій	кожен другий понеділок місяця КЗ-129 з 13-00 до 14-00
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/11496
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/69fcc120f7b4d57d3d111c553f0c5f863401110
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	https://mix.sumdu.edu.ua/study/course/11496

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;

- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Заняття проводяться в режимі онлайн на платформі МІХ та з застосуванням платформи МЕЕТ. Обов'язкова присутність студентів на заняттях не передбачена.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Завдання повинні бути виконані у встановлений викладачем строк. Перескладанняч можливе у разі доведення поважних причин відсутності на атестаційних заходах.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Оцінювання проводиться у відповідності з регламентом, передбаченим у сілабусі. За правильне виконання практичного завдання студент отримує максимум 3 бали за кожне практичне заняття, а також максимум 2 бали за письмову роботу по заданій темі. Реферат та презентація до нього оцінюються в 20 балів, якщо реферат та презентація повністю розкривають тему та відповідають вимогам академічної доброчесності. 15 балів - якщо є певні недоліки у розкритті повноти тематики та в оформленні. 10 балів, якщо студент виконав реферат, але відсутня до нього презентація. Модульний контроль оцінюється 1 правильна відповідь - 1 бал. Максимум 40 балів за модуль.

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
РН1	Пр1-Пр8	НД1, НД2, НД4, НД3, НД5	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО4, МСО1, МСО2, МСО3, МСО5
РН2	Пр2-Пр8	НД1, НД2, НД4, НД3	МН1, МН2, МН3, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН4	МСО4, МСО1, МСО2, МСО3
РН3	Пр2-Пр8	НД1, НД4, НД3	МН1, МН3, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО4, МСО2, МСО3
РН4	Пр2-Пр8	НД1, НД2, НД4, НД3	МН1, МН2, МН3, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4	МСО4, МСО1, МСО2, МСО3